

Základní škola a mateřská škola Brno, Kotlářská 4

Kotlářská 4, 602 00 Brno,

tel: +420 517 070 970, e-mail: kotlarska@kotlarska.cz

Zřizovatelem školy je městská část Brno-střed

V Brně dne 1. září 2023

Program školního poradenského pracoviště

§1. Úvodní ustanovení

Účel a cíl

Účelem tohoto programu je popis a vymezení rozsahu poskytování poradenských služeb ve škole školním poradenským pracovištěm a vymezení rozsahu činností pedagogických pracovníků tohoto pracoviště. Je určena dětem, žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogickým pracovníkům školy.

Výklad základních zkratk a pojmů

Zkratky

ŠPP - Školní poradenské pracoviště

PPS – Program poradenských služeb

ŠPZ – Školské poradenské zařízení

škola – Základní škola a mateřská škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace

Definice pojmů

Školská poradenská zařízení - pedagogicko psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum

Související dokumenty

- a) Školský zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání v platném znění
- b) Vyhláška č. 72/2005 o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů

Pravomoci a odpovědnosti

Odpovědnost za zpracování a řízení směrnice

- a) Program vypracovává, aktualizuje a vydává vedoucí ŠPP.
- b) Seznámení s programem a výklad provádí vedoucí ŠPP. Pořizuje zároveň záznam o účasti, který je potvrzen podpisy všech zúčastněných. Záznam tvoří přílohu tohoto plánu práce.

- c) Záznam o provedených revizích plánu práce pořizuje a aktualizuje vedoucí ŠPP a je součástí přílohy. d) Plán schvaluje ředitel školy

§2. Program poradenských služeb ve škole

Škola zpracovává a uskutečňuje program poradenských služeb ve škole, který zahrnuje popis a vymezení rozsahu činností pedagogických pracovníků ŠPP, preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.

§3. Školní poradenské pracoviště

ŠPP je zřízeno ve škole a poskytuje poradenské služby a pomoc dítěti, žákovi, jejich zákonnému zástupci a školským zařízením. 3.1 Personální zajištění Ve ŠPP působí výchovný poradce školy, školní metodik prevence a školní speciální pedagog. Tito úzce spolupracují s pedagogickými pracovníky školy. Pracovníci ŠPP se podílejí na zajišťování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, poskytují součinnost školským poradenským zařízením a spolupracují s orgány veřejné moci za účelem ochrany práv žáků.

Rozsah poradenských služeb

Ve škole jsou zajišťovány poradenské služby v rozsahu odpovídajícím počtu a vzdělávacím potřebám žáků školy zaměřené zejména na:

- a) poskytování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- b) sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření,
- c) prevenci školní neúspěšnosti,
- d) kariérové poradenství spojující vzdělávací, informační a poradenskou podporu k vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění,
- e) podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami,
- f) podporu vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných,
- g) průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s výchovnými či vzdělávacími obtížemi a vytváření příznivého sociálního klimatu pro přijímání kulturních a jiných odlišností ve škole a školském zařízení,
- h) včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů,
- i) předcházení všem formám rizikového chování včetně různých forem šikany a diskriminace,
- j) průběžné vyhodnocování účinnosti preventivních programů uskutečňovaných školou,
- k) metodickou podporu učitelům při použití psychologických a speciálně pedagogických postupů ve vzdělávací činnosti školy,
- l) spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci,
- m) spolupráci školy při poskytování poradenských služeb se školskými poradenskými zařízeními.

Rozsah činnosti pedagogických pracovníků

Školní poradenské pracoviště má na naší škole již dlouhou tradici a tvoří nedílnou součást struktury školy. V tomto školním roce je personální obsazení následující:

- školní speciální pedagog – PhDr. Monika Svobodová – vedoucí ŠPP
- výchovná poradkyně pro I. stupeň – Mgr. Kamila Tachovská
- výchovná a kariérová poradkyně pro II. stupeň – Mgr. Miluše Nováková

- školní psycholog – Mgr. Adéla Paličková
- metodička prevence rizikového chování pro I. stupeň – Mgr. Zuzana Sekerková
- metodička prevence rizikového chování pro II. stupeň – Mgr. Helena Mezníková
- vedoucí asistentů pedagoga – Andrea Priedhorská
- vedoucí mentorů – Mgr. Michaela Schnirchová
- speciální pedagog – Mgr. Kateřina Kökeny
- speciální pedagog – Mgr. Monika Horáková
- logopedka – Mgr. Dana Čermáková
- asistent ŠPP – Mgr. Miroslava Hanzlová

PhDr. Monika Svobodová – vedoucí ŠPP, školní speciální pedagog

- ✓ Zastřešuje inkluzi na ZŠ Kotlářská
- ✓ Vede evidenci žáků s SPU (originály vyšetření)
- ✓ Oznamuje evidenci na krajský úřad
- ✓ Každý měsíc zadává kódy do NFN
- ✓ Hlídá termíny přešetření žáků I. a II. stupně
- ✓ Kompletuje IVP na I. a II. stupni
- ✓ Zajišťuje rozdělení vyučujících k pedagogické intervenci
- ✓ Předává kopii souhrnného přehledu žáků s SPU vyučujícím I. a II. stupně
- ✓ Zajišťuje výuku předmětu speciálně pedagogické péče

Mgr. Kamila Tachovská – výchovná poradkyně pro I. stupeň

- ✓ Organizace výchovných komisí
- ✓ Spolupráce s OSPOD
- ✓ Vede si evidenci žáků s SVP – od speciálního pedagoga obdrží kopie vyšetření
- ✓ Hlídá termíny přešetření žáků I. stupně
- ✓ Předává kopii souhrnného přehledu žáků s SPU vyučujícím I. st.
- ✓ Kompletuje IVP na I. stupni

Mgr. Miluše Nováková – výchovná poradkyně pro II. stupeň

- ✓ Kariérové poradenství II. stupně
- ✓ Organizace výchovných komisí
- ✓ Spolupráce s OSPOD
- ✓ Řeší problémy žáků s mentory (docházka, kázeň)

Mgr. Adéla Paličková – školní psycholog

- ✓ Zajištění legitimacy působení školního psychologa na škole – generální (ne)souhlas rodičů žáků
- ✓ Individuální péče o žáky a jejich zákonné zástupce (poradenství, krizová intervence, podpora)
- ✓ Skupinová práce s třídními kolektivy (preventivní, intervenční, diagnostická)
- ✓ Preventivní programy (Pro dobrý start a Spolu proti nástrahám)
- ✓ Metodická podpora pedagogům
- ✓ Individuální kariérové poradenství
- ✓ Vedení Organizace spojených tříd (OST)
- ✓ Systematické další vzdělávání
- ✓ Úzká spolupráce s vedením školy, dalšími pracovníky školního poradenského pracoviště, externími odbornými pracovišti

Mgr. Sekerková Zuzana – metodik prevence pro I. stupeň

- ✓ Řešení veškerých záležitostí týkajících se šikany či návykových látek
- ✓ Preventivní programy I. stupeň

Mgr. Helena Mezníková – metodik prevence pro II. stupeň

- ✓ Řešení veškerých záležitostí týkajících se šikany či návykových látek

Andrea Priedhorská – vedoucí asistentů

- ✓ Organizace práce asistentů při absencích
- ✓ Spolupráce s vedením školy (absence asistentů – jejich náhrada)
- ✓ Výkazy práce asistentů
- ✓ Zaučování nových asistentů

Michaela Schnirchová – vedoucí mentorů

- ✓ Organizace práce asistentů a mentorů při absencích
- ✓ Spolupráce s vedením školy (absence mentorů – jejich náhrada)
- ✓ Výkazy práce mentorů
- ✓ Zaučování nových mentorů

Mgr. Miroslava Hanzlová – asistentka ŠPP

- ✓ Kariérové poradenství I. stupeň
- ✓ Komunikace s OSPOD

Plán činnosti školního speciálního pedagoga

Září

- setkání s vedením školy
- seznámení se s organizací školního roku, zajištění potřebných formalit
- představení se vedení školy, pedagogickému sboru, týmu odborníků
- seznámení se s dokumentací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zprávy z vyšetření v PPP, SPC...), analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení, nově diagnostikovaní žáci
- zařazení nově diagnostikovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do speciálně pedagogické péče, konzultace s PPP, SPC a zákonnými zástupci žáka
- individuální a skupinová péče o žáky se speciálně vzdělávacími potřebami
- zahájení výuky předmětu speciálně pedagogické péče
- seznámení se s plánem činnosti školní psycholožky, výchovné poradkyně a metodičky prevence
- sestavení plánu speciálního pedagoga
- stanovení konzultačních hodin pro žáky, pedagogy a rodiče
- zahájení činnosti školního poradenského pracoviště – týmu (školní psycholog, speciální pedagog, výchovné poradkyně, metodička prevence – stanovení pravidelných setkávání)
- příprava tiskopisů pro Individuální vzdělávací plány (IVP), včetně instruktáže pro pedagogy a participace při jejich sestavování
- administrativní činnost
- k dispozici rodičům v průběhu třídních schůzek
- další aktivity spojené s náplní práce speciálního pedagoga (metodické vedení, vzdělávání se a samostudium)

Říjen

- průběžná práce s dokumentací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zprávy z vyšetření v PPP, SPC...), analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení
- průběžné zařazování nově diagnostikovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do speciálně pedagogické péče, konzultace s PPP, SPC a zákonnými zástupci žáka
- výuka předmětu speciálně pedagogické péče
- individuální a skupinová péče o žáky se speciálně vzdělávacími potřebami
- naplňování vzdělávacích potřeb, rozvíjení schopností a dovedností žáků
- odborná podpora při integraci a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – konzultace, analýza výuky
- participace při sestavování IVP
- výběr a nákup vhodných speciálních pomůcek a didaktických materiálů
- vedení záznamů o práci v PSPP, sledování žáků, jejich rozvoj a pokroky
- průběžné vyhodnocování účinnosti navržených opatření, dle potřeby návrh a realizace úprav
- účast na provozních a pedagogických radách
- další aktivity spojené s náplní práce speciálního pedagoga (metodické vedení, vzdělávání se a samostudium)
- setkání s vedením školy
- setkávání školního poradenského pracoviště
- spolupráce s pracovníky PPP a SPC

Listopad

- průběžná práce s dokumentací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zprávy z vyšetření v PPP, SPC...), analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení
- průběžné zařazování nově diagnostikovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do speciálně pedagogické péče, konzultace s PPP, SPC a zákonnými zástupci žáka
- výuka předmětu speciálně pedagogické péče
- individuální a skupinová péče o žáky se speciálně vzdělávacími potřebami
- naplňování vzdělávacích potřeb, rozvíjení schopností a dovedností žáků
- odborná podpora při integraci a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – konzultace, analýza výuky
- participace při sestavování IVP
- výběr a nákup vhodných speciálních pomůcek a didaktických materiálů
- vedení záznamů o práci v PSPP, sledování žáků, jejich rozvoj a pokroky
- průběžné vyhodnocování účinnosti navržených opatření, dle potřeby návrh a realizace úprav
- účast na provozních a pedagogických radách
- další aktivity spojené s náplní práce speciálního pedagoga (metodické vedení, vzdělávání se a samostudium)
- setkání s vedením školy
- setkávání školního poradenského pracoviště
- spolupráce s pracovníky PPP a SPC

Prosinec

- průběžná práce s dokumentací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zprávy z vyšetření v PPP, SPC, ...), analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení

- průběžné zařazování nově diagnostikovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do speciálně pedagogické péče, konzultace s PPP, SPC a zákonnými zástupci žáka
- výuka předmětu speciálně pedagogické péče
- individuální a skupinová péče o žáky se speciálně vzdělávacími potřebami
- naplňování vzdělávacích potřeb, rozvíjení schopností a dovedností žáků
- odborná podpora při integraci a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – konzultace, analýza výuky
- participace při sestavování IVP
- výběr a nákup vhodných speciálních pomůcek a didaktických materiálů
- vedení záznamů o práci v PSPP, sledování žáků, jejich rozvoj a pokroky
- průběžné vyhodnocování účinnosti navržených opatření, dle potřeby návrh a realizace úprav
- účast na provozních a pedagogických radách
- další aktivity spojené s náplní práce speciálního pedagoga (metodické vedení, vzdělávání se a samostudium)
- první depistáž žáků 1. ročníku (pouze se souhlasem rodičů) – ověření percepce
- setkání s vedením školy
- setkávání školního poradenského pracoviště
- spolupráce s pracovníky PPP a SPC

Leden

- průběžná práce s dokumentací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zprávy z vyšetření v PPP, SPC...), analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení
- průběžné zařazování nově diagnostikovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do speciálně pedagogické péče, konzultace s PPP, SPC a zákonnými zástupci žáka
- výuka předmětu speciálně pedagogické péče
- individuální a skupinová péče o žáky se speciálně vzdělávacími potřebami
- naplňování vzdělávacích potřeb, rozvíjení schopností a dovedností žáků
- odborná podpora při integraci a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – konzultace, analýza výuky
- participace při sestavování IVP
- výběr a nákup vhodných speciálních pomůcek a didaktických materiálů
- vedení záznamů o práci v PSPP, sledování žáků, jejich rozvoj a pokroky
- průběžné vyhodnocování účinnosti navržených opatření, dle potřeby návrh a realizace úprav
- vyhodnocení IVP za 1. pololetí
- účast na provozních a pedagogických radách
- další aktivity spojené s náplní práce speciálního pedagoga (metodické vedení, vzdělávání se a samostudium)
- setkání s vedením školy
- setkávání školního poradenského pracoviště
- spolupráce s pracovníky PPP a SPC

Únor

- průběžná práce s dokumentací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zprávy z vyšetření v PPP, SPC...), analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení

- průběžné zařazování nově diagnostikovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do speciálně pedagogické péče, konzultace s PPP, SPC a zákonnými zástupci žáka
- výuka předmětu speciálně pedagogické péče
- individuální a skupinová péče o žáky se speciálně vzdělávacími potřebami
- naplňování vzdělávacích potřeb, rozvíjení schopností a dovedností žáků
- odborná podpora při integraci a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – konzultace, analýza výuky
- participace při sestavování IVP a
- výběr a nákup vhodných speciálních pomůcek a didaktických materiálů
- vedení záznamů o práci v PSPP, sledování žáků, jejich rozvoj a pokroky
- průběžné vyhodnocování účinnosti navržených opatření, dle potřeby návrh a realizace úprav
- účast na provozních a pedagogických radách
- další aktivity spojené s náplní práce speciálního pedagoga (metodické vedení, vzdělávání se a samostudium)
- setkání s vedením školy
- setkávání školního poradenského pracoviště
- spolupráce s pracovníky PPP a SPC

Březen

- průběžná práce s dokumentací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zprávy z vyšetření v PPP, SPC...), analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení
- průběžné zařazování nově diagnostikovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do speciálně pedagogické péče, konzultace s PPP, SPC a zákonnými zástupci žáka
- výuka předmětu speciálně pedagogické péče
- individuální a skupinová péče o žáky se speciálně vzdělávacími potřebami
- naplňování vzdělávacích potřeb, rozvíjení schopností a dovedností žáků
- odborná podpora při integraci a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – konzultace, analýza výuky
- participace při sestavování IVP
- výběr a nákup vhodných speciálních pomůcek a didaktických materiálů
- vedení záznamů o práci v PSPP, sledování žáků, jejich rozvoj a pokroky
- průběžné vyhodnocování účinnosti navržených opatření, dle potřeby návrh a realizace úprav
- účast na provozních a pedagogických radách
- další aktivity spojené s náplní práce speciálního pedagoga (metodické vedení, vzdělávání se a samostudium)
- setkání s vedením školy
- setkávání školního poradenského pracoviště
- spolupráce s pracovníky PPP a SPC

Duben

- průběžná práce s dokumentací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zprávy z vyšetření v PPP, SPC...), analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení

- průběžné zařazování nově diagnostikovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do speciálně pedagogické péče, konzultace s PPP, SPC a zákonnými zástupci žáka
- výuka předmětu speciálně pedagogické péče
- individuální a skupinová péče o žáky se speciálně vzdělávacími potřebami
- naplňování vzdělávacích potřeb, rozvíjení schopností a dovedností žáků
- odborná podpora při integraci a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – konzultace, analýza výuky
- participace při sestavování IVP
- výběr a nákup vhodných speciálních pomůcek a didaktických materiálů
- vedení záznamů o práci v PSPP, sledování žáků, jejich rozvoj a pokroky
- průběžné vyhodnocování účinnosti navržených opatření, dle potřeby návrh a realizace úprav
- účast na provozních a pedagogických radách
- další aktivity spojené s náplní práce speciálního pedagoga (metodické vedení, vzdělávání se a samostudium)
- setkání s vedením školy
- setkávání školního poradenského pracoviště
- spolupráce s pracovníky PPP a SPC

Květen

- průběžná práce s dokumentací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zprávy z vyšetření v PPP, SPC...), analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení
- průběžné zařazování nově diagnostikovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do speciálně pedagogické péče, konzultace s PPP, SPC a zákonnými zástupci žáka
- výuka předmětu speciálně pedagogické péče
- individuální a skupinová péče o žáky se speciálně vzdělávacími potřebami
- naplňování vzdělávacích potřeb, rozvíjení schopností a dovedností žáků
- odborná podpora při integraci a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – konzultace, analýza výuky
- participace při sestavování IVP
- výběr a nákup vhodných speciálních pomůcek a didaktických materiálů
- vedení záznamů o práci v PSPP, sledování žáků, jejich rozvoj a pokroky
- průběžné vyhodnocování účinnosti navržených opatření, dle potřeby návrh a realizace úprav
- účast na provozních a pedagogických radách
- další aktivity spojené s náplní práce speciálního pedagoga (metodické vedení, vzdělávání se a samostudium)
- setkání s vedením školy
- setkávání školního poradenského pracoviště
- spolupráce s pracovníky PPP a SPC

Červen

- průběžná práce s dokumentací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zprávy z vyšetření v PPP, SPC...), analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení

- průběžné zařazování nově diagnostikovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do speciálně pedagogické péče, konzultace s PPP, SPC a zákonnými zástupci žáka
- výuka předmětu speciálně pedagogické péče
- individuální a skupinová péče o žáky se speciálně vzdělávacími potřebami
- naplňování vzdělávacích potřeb, rozvíjení schopností a dovedností žáků
- odborná podpora při integraci a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – konzultace, analýza výuky
- participace při sestavování IVP
- výběr a nákup vhodných speciálních pomůcek a didaktických materiálů
- vedení záznamů o práci v PSPP, sledování žáků, jejich rozvoj a pokroky
- průběžné vyhodnocování účinnosti navržených opatření, dle potřeby návrh a realizace úprav
- účast na provozních a pedagogických radách
- další aktivity spojené s náplní práce speciálního pedagoga (metodické vedení, vzdělávání se a samostudium)
- druhá depistáž žáků 1. ročníku (pouze se souhlasem rodičů) – ověření percepce
- vyhodnocení IVP za II. pololetí
- setkání s vedením školy
- setkávání školního poradenského pracoviště
- spolupráce s pracovníky PPP a SPC

Červenec a srpen

- příprava nového školního roku
- hodnocení průběhu školního roku
- práce s dokumentací žáků, administrativní činnost

Plán činnosti výchovného poradce pro I. stupeň

Září

- informace třídním učitelům o nových vyšetřeních dětí v PPP
- konzultace s třídními učiteli 6. tříd o žácích, kteří postoupili z 5. tříd
- příprava celoročního plánu VP, projednání plánu s ředitelem školy
- příprava integrací pro nový školní rok, jednání s rodiči, individuální vzdělávací plány
- schůzka s asistenty pedagoga – náplň jejich práce
- zvýšená péče o žáky v 1. ročnících, evidence žáků

Říjen

- schůzka s třídními učiteli I. stupně, předání informací o vyšetřených dětech, o jejich práci ve třídě
- schůzka s rodiči žáků s SPU – VP, speciální pedagog, školní psycholog – případné změny, problémy
- předání přihlášek pro talentové přijímací zkoušky dětem (konzervatoř)
- informovat učitele 5. tříd o harmonogramu přijímacího řízení na víceletá gymnázia
- zajistit informovanost žáků 5. tříd a jejich rodičů o síti víceletých gymnázií v Brně a okolí a o přijímacím řízení
- setkání s pracovníky PPP – Zachova 1, Brno

Listopad

- evidence neprospívajících či problémových žáků, návrhy řešení, spolupráce s PPP (čtvrtletní porada)
- návrhy na dodatečný odklad školní docházky
- evidence neomluvených absencí a záškoláctví, řešení
- evidence přihlášek pro talentové přijímací zkoušky

Prosinec

- konzultace s žáky 5. tříd a jejich rodiči o možnostech studia na víceletých gymnáziích
- Leden
- pedagogicko-výchovná opatření a řešení problémů z pololetní pedagogické rady
- pokyny MŠMT ke klasifikaci + doporučení PPP – konzultace s vyučujícími
- slovní hodnocení žáků – konzultace s třídními učiteli
- evidence záškoláctví (případné řešení)
- rozdávání přihlášek na víceletá gymnázia

Únor

- kontrola práce s dětmi se specifickými vývojovými poruchami učení a poruchami chování – porada s třídními učiteli, asistenty pedagoga
- evidence přihlášek na víceletá gymnázia
- předání informací rodičům o možnostech vyšetření dítěte v PPP (zejména v 1. třídách)

Březen

- informace žákům o přijímacích zkouškách na víceletá gymnázia
- příprava + předání zápisových lístků
- monitorování žáků úspěšných ve školních soutěžích
- odeslat žádosti o prodloužení IVP – spolupráce s PPP

Duben

- výchovná opatření a řešení problémů ze čtvrtletní pedagogické rady
- evidence neomluvených absencí a záškoláctví, řešení
- evidence žáků přijatých na gymnázia
- informovat žáky 5. tříd a jejich rodiče o výuce a možnostech vzdělávání na II. stupni
- zápis do 1. tříd (sledovat školní zralost zapisovaných žáků), konzultace s MŠ

Květen

- schůzka budoucích prvňáků – informovat rodiče o práci výchovné poradkyně

Červen

- konzultace s vyučujícími – pokyny MŠMT ke klasifikaci
- slovní hodnocení – konzultace s třídními učiteli
- předání dokumentů o žácích 5. tříd výchovnému poradci pro II. stupeň
- zhodnocení plnění individuálně vzdělávacích plánů integrovaných žáků
- hodnocení plánu výchovného poradenství

Průběžně

- účast na seminářích a školeních pro výchovné poradce
- pravidelné porady ŠPP – nejméně 1x měsíčně
- poskytování odborných informací vyučujícím
- spolupráce se školním speciálním pedagogem (IVP, PLPP, reedukační péče)
- včasné podchytení a nové vyšetření problémových dětí v PPP
- metodická pomoc učitelům při řešení výukových a výchovných problémů
- okamžité řešení aktuálních výchovných problémů (záškoláctví, poruchy chování, šikana, vandalismus, krádeže, návykové látky – rozhovory s rodiči, výchovné komise,

pomoc učitelům, výchovná opatření) – společně s preventistou sociálně patologických jevů, školním psychologem, ...

- rozhovory s rodiči
- výchovné komise
- ŠPP – spolupráce se školním psychologem, metodikem prevence a výchovným poradcem pro II. stupeň
- spolupráce s PPP a SPC
- spolupráce s asistenty pedagoga

Plán činnosti výchovného poradce pro II. stupeň

Září

- příprava plánu, rozhovor se zástupkyní ředitele pro II. stupeň o budoucím školním roce
- informování třídních učitelů 9. ročníků o průběhu přijímacího řízení, časový harmonogram
- nové informace na webových stránkách Školního poradenského pracoviště
- spolupráce s mentory na projektu „Město Brno zvyšuje kvalitu vzdělávání v základních školách“ – výběr žáků, jejich vstupní diagnostika, kontaktování rodičů

Říjen

- na webu školy zveřejnit rodičům žáků 9. tříd harmonogram přijímacího řízení s kontakty na poradenské služby pro volbu povolání (spolupráce s třídními učiteli)
- evidence zájemců z řad žáků 9. ročníků o vyšetření školním psychologem k volbě povolání, zajištění žádostí rodičů a příprava školních dotazníků
- předání přihlášek pro talentové přijímací zkoušky dětem
- rozdat žákům 9. tříd přehled studijních oborů na SŠ a SOU – vysvětlit, jak s ním pracovat
- předat přehled studijních oborů třídním učitelům 7. ročníků
- průběžné předávání informačních propagačních materiálů SŠ a SOU žákům 9. tříd, zajišťování návštěv propagačních pracovníků

Listopad

- průběžné předávání propagačních materiálů SŠ a SOU žákům 9. tříd, zajišťování propagačních pracovníků, informace o dnech otevřených dveří, kontrola a odeslání přihlášek pro talentové přijímací zkoušky
- průběžná konzultace se žáky a rodiči o volbě povolání
- výchovná opatření a řešení problémů ze čtvrtletní pedagogické rady
- návštěva Festivalu vzdělávání na BVV – 25. a 26. listopadu 2022

Prosinec

- průběžné konzultace se žáky a rodiči o volbě povolání
- průběžné předávání propagačních materiálů SŠ a SOU žákům 9. tříd, zajišťování návštěv propagačních pracovníků

Leden

- průběžné konzultace se žáky a rodiči o volbě povolání
- průběžné předávání propagačních materiálů SŠ a SOU žákům 9. tříd, zajišťování návštěv propagačních pracovníků, informace o dnech otevřených dveří
- schůzka s rodiči žáků 9. tříd, informace o přijímacím řízení a vyplňování přihlášek, rozdání přihlášek (i 7. třídy)
- konzultace a evidence dětí se slovním hodnocením za I. pololetí

- výchovná opatření a řešení problémů za I. pololetí

Únor

- průběžné konzultace se žáky a rodiči o volbě povolání
- průběžné předávání propagačních materiálů SŠ a SOU žákům 9. tříd, zajišťování návštěv propagačních pracovníků, informace o dnech otevřených dveří
- průběžná kontrola přihlášek na SŠ a SOU, jejich shromažďování u VP, předání k podpisu řediteli školy
- evidence zájmů dětí o obory SŠ a SOU uvedených na přihláškách
- tisk přihlášek na žádost žáků a předání žákům k odeslání na SŠ a SOU

Březen

- informace žáků o přijímacích zkouškách
- zajištění návštěvy 8. tříd v Poradenském středisku ÚP (pokud to ÚP bude nabízet)

Duben

- evidence žáků přijatých na SŠ a SOU, pomoc nepřijatým, konzultace s žáky i rodiči
- výchovná opatření a řešení problémů ze čtvrtletní pedagogické rady

Květen

- evidence žáků přijatých na SŠ a SOU, pomoc nepřijatým, konzultace se žáky i rodiči

Červen

- seznámení ostatních učitelů s výsledky přijímacího řízení na pedagogické radě
- konzultace a evidence ke slovnímu hodnocení dětí na konci školního roku

Průběžně

- účast na seminářích a školeních, předávání informací
- okamžité řešení aktuálních výchovných problémů (záškoláctví, poruchy chování, vandalismus, krádeže, rozhovory s rodiči, výchovné komise, pomoc učitelům, výchovná opatření)
- metodická pomoc učitelům při práci s problémovými dětmi a dětmi se zjištěnými SPU
- spolupráce se speciální pedagožkou, metodikem prevence zneužívání návykových látek a školním psychologem
- s metodikem prevence mapovat klima ve třídách
- vytvářet vhodné podmínky pro zdravý vývoj žáků a pro rozvoj jejich osobnosti
- vytváření vhodných podmínek pro žáky, kteří jsou příslušníky národnostních menšin či etnických skupin
- sledovat chování žáků o přestávkách, projevy šikany a možnosti jejich eliminace, hledání pomoci
- spolupráce s třídními učiteli - výchovné a výukové problémy, začleňování nových žáků do kolektivu
- sledovat změny v právních předpisech souvisejících s výchovným poradenstvím, informovat o změnách ostatní pedagogy
- včasné podchycení a nové vyšetření problémových dětí v PPP
- spolupráce s dalšími institucemi - OSPOD, PČR, PPP, SVP, SPC, dětský lékař, dětský psychiatr, úřad práce aj
- účast na pravidelných metodických setkáních výchovných poradců ZŠ
- práce s mimořádně talentovanými dětmi
- prevence výchovných problémů
- 8. ročníky – průběžné objasňování možností volby SŠ a SOU

- spolupráce s mentorkou projektu „Město Brno zvyšuje kvalitu vzdělávání v základních školách“ – kontrola docházky žáků, informace rodičům, jejich děti jsou do projektu zapojeni
- koordinace péče o školsky selhávající děti – setkání s rodiči, rozbor problému, nastavit doučování

Plán činnosti školního psychologa

Září

- setkání s vedením školy
- zajištění legitimacy působení školního psychologa na škole – vyjádření ne/souhlasu rodičů
- seznámení se s organizací školního roku, zajištění potřebných formalit
- navázání spolupráce s PPP, se SPC a dalšími pracovišti v péči o dítě
- seznámení se s plánem činnosti kolegyně výchovné poradkyně, metodičky prevence
- sestavení plánu činnosti školního psychologa
- stanovení pevných konzultačních hodin pro žáky, pedagogy a rodiče
- zahájení činnosti školního poradenského pracoviště – týmu (školní psycholog, výchovné poradkyně, metodička prevence, speciální pedagožka – stanovení pravidelných setkání)
- příprava a spuštění informační kampaně pro děti, rodiče a pedagogy „Jsme tady pro vás“
- organizace a realizace adaptačního výjezdu pro šesté ročníky „Jsme na jedné lodi“ v rámci projektu Na prahu dospívání
- administrativní činnost
- k dispozici rodičům během konání třídních schůzek
- zahájení spolupráce s mateřskou školou
- další aktivity spojené s náplní práce školního psychologa (metodické vedení, vzdělávání se)
- zmapování problémových tříd a žáků s výchovnými problémy
- zahajovací zasedání žáků OST

Říjen

- individuální péče o žáky, rodiče a pedagogy
- skupinová práce s novými třídními kolektivy
- diagnostika třídních kolektivů na zakázku třídních učitelek - „ohrožených tříd“
- pravidelná setkání s žáky zapojenými do Organizace spojených tříd
- realizace projektu Na prahu dospívání – skupinová práce v 6. ročníku
- realizace individuálního programu „Volba povolání“ pro žáky 9. ročníku
- skupinový program „Volba povolání“ pro žáky 9. ročníku
- administrativní činnost
- setkání s vedením školy
- setkávání školního poradenského pracoviště - týmu
- spolupráce s PPP Zachova a s dalšími institucemi v péči o žáky
- spolupráce s mateřskou školou
- další aktivity spojené s náplní práce školního psychologa (metodické vedení, vzdělávání se)

- realizace celoškolského projektu primární prevence „Pro dobrý start“ a „Spolu proti nástrahám“

Listopad

- individuální péče o žáky, rodiče a pedagogy
- diagnostika třídních kolektivů na zakázku třídních učitelek - „ohrožených tříd“
- realizace projektu Na prahu dospívání – skupinová práce v 6. ročníku
- realizace celoškolského projektu primární prevence „Pro dobrý start“ a „Spolu proti nástrahám“
- realizace programu „Volba povolání – volba střední školy“ pro žáky 9. ročníku
- pravidelná setkání s žáky zapojenými do Organizace spojených tříd
- administrativní činnost
- setkání s vedením školy
- setkávání školního poradenského pracoviště – týmu
- k dispozici rodičům během konání třídních schůzek a hovorových hodin
- účast na pedagogické radě
- spolupráce s PPP Zachova a s dalšími institucemi v péči o žáky
- spolupráce s mateřskou školou
- další aktivity spojené s náplní práce školního psychologa (metodické vedení, vzdělávání se)
- realizace programu „čas proměn“ pro žáky 6. ročníku

Prosinec

- individuální péče o žáky, rodiče a pedagogy
- diagnostika třídních kolektivů na zakázku třídních učitelek - „ohrožených tříd“
- realizace projektu Na prahu dospívání – skupinová práce v 6. ročníku
- realizace celoškolského projektu primární prevence „Pro dobrý start“ a „Spolu proti nástrahám“
- realizace programu „Volba povolání – volba střední školy“ pro žáky 9. ročníku
- pravidelná setkání s žáky zapojenými do Organizace spojených tříd
- administrativní činnost
- setkání s vedením školy
- setkávání školního poradenského pracoviště – týmu
- spolupráce s PPP Zachova a s dalšími institucemi v péči o žáky
- spolupráce s mateřskou školou
- další aktivity spojené s náplní práce školního psychologa (metodické vedení, vzdělávání se)

Leden

- individuální péče o žáky, rodiče a pedagogy
- diagnostika třídních kolektivů na zakázku třídních učitelek - „ohrožených tříd“
- realizace projektu Na prahu dospívání – skupinová práce v 6. ročníku
- realizace celoškolského projektu primární prevence „Pro dobrý start“ a „Spolu proti nástrahám“
- pravidelná setkání s žáky zapojenými do Organizace spojených tříd
- administrativní činnost
- setkání s vedením školy
- setkávání školního poradenského pracoviště – týmu
- k dispozici rodičům během konání hovorových hodin

- účast na pedagogické radě
- spolupráce s PPP Zachova a s dalšími institucemi v péči o žáky
- spolupráce s mateřskou školou
- další aktivity spojené s náplní práce školního psychologa (metodické vedení, vzdělávání se)

Únor

- individuální péče o žáky, rodiče a pedagogy
- diagnostika třídních kolektivů na zakázku třídních učitelek - „ohrožených tříd“
- realizace projektu Na prahu dospívání – skupinová práce v 6. ročníku
- realizace celoškolského projektu primární prevence „Pro dobrý start“ a „Spolu proti nástrahám“
- pravidelná setkání s žáky zapojenými do Organizace spojených tříd
- administrativní činnost
- setkání s vedením školy
- setkávání školního poradenského pracoviště – týmu
- spolupráce s PPP Zachova a s dalšími institucemi v péči o žáky
- spolupráce s mateřskou školou
- další aktivity spojené s náplní práce školního psychologa (metodické vedení, vzdělávání se)

Březen

- individuální péče o žáky, rodiče a pedagogy
- diagnostika třídních kolektivů na zakázku třídních učitelek - „ohrožených tříd“
- realizace projektu Na prahu dospívání – skupinová práce v 5. a 6. ročníku
- realizace celoškolského projektu primární prevence „Pro dobrý start“ a „Spolu proti nástrahám“
- pravidelná setkání s žáky zapojenými do Organizace spojených tříd
- administrativní činnost
- setkání s vedením školy
- setkávání školního poradenského pracoviště – týmu
- spolupráce s PPP Zachova a s dalšími institucemi v péči o žáky
- spolupráce s mateřskou školou
- další aktivity spojené s náplní práce školního psychologa (metodické vedení, vzdělávání se)

Duben

- individuální péče o žáky, rodiče a pedagogy
- diagnostika třídních kolektivů na zakázku třídních učitelek - „ohrožených tříd“
- realizace projektu Na prahu dospívání – skupinová práce v 5. a 6. ročníku
- realizace celoškolského projektu primární prevence „Pro dobrý start“ a „Spolu proti nástrahám“
- pravidelná setkání s žáky zapojenými do Organizace spojených tříd
- administrativní činnost
- setkání s vedením školy
- setkávání školního poradenského pracoviště – týmu
- účast na pedagogické radě
- k dispozici rodičům v průběhu konání třídních schůzek
- spolupráce s PPP Zachova a s dalšími institucemi v péči o žáky

- spolupráce s mateřskou školou
- další aktivity spojené s náplní práce školního psychologa (metodické vedení, vzdělávání se)

Květen

- individuální péče o žáky, rodiče a pedagogy
- diagnostika třídních kolektivů na zakázku třídních učitelek - „ohrožených tříd“
- aktivní účast školního psychologa na výletech jednotlivých tříd – zaměření se především na problematické třídy
- třídní schůzka pro rodiče budoucích prvňáků
- realizace projektu Na prahu dospívání – skupinová práce v 5. a 6. ročníku
- realizace celoškolského projektu primární prevence „Pro dobrý start“ a „Spolu proti nástrahám“
- pravidelná setkání s žáky zapojenými do Organizace spojených tříd
- administrativní činnost
- setkání s vedením školy
- setkávání školního poradenského pracoviště – týmu
- spolupráce s PPP Zachova a s dalšími institucemi v péči o žáky
- spolupráce s mateřskou školou
- další aktivity spojené s náplní práce školního psychologa (metodické vedení, vzdělávání se)

Červen

- individuální péče o žáky, rodiče a pedagogy
- aktivní účast školního psychologa na výletech jednotlivých tříd – zaměření se především na problematické třídy
- realizace projektu Na prahu dospívání – skupinová práce v 5. a 6. ročníku
- realizace celoškolského projektu primární prevence „Pro dobrý start“ a „Spolu proti nástrahám“
- pravidelná setkání s žáky zapojenými do Organizace spojených tříd
- dvoudenní výjezdní zasedání s OST
- administrativní činnost
- setkání s vedením školy
- setkávání školního poradenského pracoviště – týmu
- účast na pedagogické radě
- k dispozici rodičům v průběhu konání třídních schůzek
- spolupráce s PPP Zachova a s dalšími institucemi v péči o žáky
- spolupráce s mateřskou školou
- další aktivity spojené s náplní práce školního psychologa (metodické vedení, vzdělávání se)

Červenec a srpen

- příprava nového školního roku – programy, projekty
- příprava školení pro učitele v rámci výjezdu pro učitele
- hodnocení průběhu školního roku – činnosti školního poradenského pracoviště

Plán činnosti metodika prevence I. a II. stupně

Plán činnosti metodika prevence I. a II. stupně vyplývá z preventivního programu, který je součástí Programu poradenských služeb, kapitola 4.

Plán činnosti asistenta pedagoga

1. pololetí

- setkání s vedením školy
- seznámení s organizací školního roku
- seznámení se s třídním učitelem, výchovnou poradkyní pro I. a II. stupeň, školním psychologem, školním speciálním pedagogem
- spolupráce s vedením školy a ŠPP
- navázání spolupráce s pracovníky PPP a SPC
- seznámení s přehledem vyšetřených žáků v dané třídě
- ve spolupráci s třídním učitelem a dalšími vyučujícími stanovení individuálního plánu podpory, participace při sestavování IVP
- zahájení individuální podpory ve výuce dle stanoveného týdenního rozvrhu hodin
- průběžná spolupráce s rodinou, je-li třeba
- naplňování vzdělávacích potřeb, rozvíjení schopností a dovedností žáků
- sledování rozvoje a pokroků podporovaných žáků
- průběžné vyhodnocování účinnosti navržené podpory, dle potřeby navržení a realizace úprav – s třídními učiteli, vyučujícími, případně rodiči
- účast na provozních a pedagogických radách
- další vzdělávání a samostudium
- účast na vzdělávacích seminářích pořádaných vzdělávacími organizacemi – PPP Brno, IPPP Praha, Dys centrum Praha, ...
- zhodnocení činnosti asistentky pedagoga za 1. pololetí
- doplnění, event. úpravy v činnosti pro 2. pololetí školního roku

2. pololetí

- pokračující spolupráce v rámci školního poradenského pracoviště
- pokračování individuální podpory podle stanoveného rozvrhu
- průběžná spolupráce s pracovníky PPP a SPC
- přítomnost na třídních schůzkách, dle potřeby při hovorových hodinách
- spolupráce s vedením školy
- naplňování vzdělávacích potřeb, rozvíjení schopností a dovedností žáka
- průběžná spolupráce s rodinou, je-li třeba
- pomoc při zajišťování speciálních pomůcek a didaktických materiálů
- sledování rozvoje a pokroků podporovaného žáka
- průběžné vyhodnocování účinnosti navržené podpory, dle potřeby navržení a realizace úprav – s třídními učiteli, vyučujícími, případně rodiči
- účast na provozních a pedagogických radách
- další vzdělávání a samostudium
- účast na vzdělávacích seminářích pořádaných vzdělávacími organizacemi – PPP Brno, IPPP Praha, Dys centrum Praha, ...
- zhodnocení činnosti asistenta pedagoga za 2. pololetí
- Formy práce asistenta pedagoga
- spolupráce s třídním učitelem, s ostatními pedagogy, zákonnými zástupci žáka, je-li třeba
- individuální pomoc žákům při zprostředkování učební látky
- výchovné práce zaměřené na zkvalitnění společenského chování dětí

- podpora a dopomoc při komunikaci se spolužáky a učitelem, přizpůsobování se školnímu prostředí
- pomoc při začleňování žáka do kolektivu dětí, předcházení případným problémům
- pozorování a případná dopomoc během přestávek
- podpora v sociálních interakcích, v chápání vzorců sociálního chování, nácvik samostatné práce
- pozorování a vyhodnocování žákova chování, komunikace s rodinou při předávání dítěte, dle potřeby i jinak
- přizpůsobování a upravování žákovy učební látky, úprava učební látky a konkrétních úkolů, strukturování zadání, využívání vizuální podpory
- pomoc při nepochopení úkolu kresbou, vysvětlením, podpora vizualizací
- zajištění zapsání zadaného úkolu a učiva, vzkazy pro rodiče do deníčku
- dohled a doprovod v době mimoškolních akcí (návštěvy knihovny, koncerty, divadla)
- možnost dohledu nad domácími úkoly, domluva s rodiči a ohled na přesčasnost žáka v odpoledním čase po vyučování,
- využívání motivace pro žákovu činnost, strukturované učení, mnemotechnické pomůcky, vhodné odměny, motivační systém
- pomoc a důslednost při dodržování stanovených pravidel ve třídě, škole
- výklad textu, případně učební látky a individuální práce s dítětem podle vzdělávacích programů a pokynů učitele
- vzdělávací a výchovná činnost podle stanovených postupů a pokynů učitele nebo
- Požadavky na pedagogy a asistenta pedagoga
- profesionalita
- teoretické porozumění mentální retardaci, vývojové dysfázii, autismu a přidružených poruch
- schopnost vycházet z aktuálních výsledků hodnocení
- schopnost flexibilně přizpůsobit program
- schopnost přizpůsobit prostředí
- reálný odhad schopností dítěte
- využití silných stránek dítěte
- důraz na odborný nácvik komunikace a sociálního chování
- schopnost vycházet z aktuální vývojové úrovně dítěte v jednotlivých oblastech
- dodržovat zásady při práci s dětmi s postižením, vzdělávat se, respektovat doporučení pro práci s dětmi s tímto postižením
- spolupráce s třídním učitelem, vyučujícími a rodinou (případně dalšími pověřenými osobami)

Plán činnosti školního mentora

- setkání s vedením školy
- seznámení s organizací školního roku
- seznámení se s třídním učitelem, výchovnou poradkyní pro 1. stupeň, školním psychologem
- spolupráce s vedením školy, ŠPP a koordinátorkou mentorské práce
- ve spolupráci s třídním učitelem a dalšími vyučujícími stanovení individuálního plánu podpory
- průběžná spolupráce s rodinou

- naplňování vzdělávacích potřeb, rozvíjení schopností a dovedností žáka
- individuální konzultace se žákem
- pomoc při přípravě na výuku
- pomoc s domácí přípravou
- průběžné konzultace s rodiči žáka
- konzultace s pedagogy
- vyplní ve webové aplikaci vstupní a následně výstupní diagnostiku žáka
- na webovém rozhraní vedení záznamů o práci se žákem v třídní knize a výkazech
- sledování rozvoje a pokroků podporovaného žáka – založení písemného portfolia
- pravidelné informování třídního učitele, vyučujících a rodičů dítěte
- další vzdělávání a samostudium
- zhodnocení činnosti mentora
- podílení se na zpracování podkladů pro monitorovací zprávu k udržitelnosti projektu č. CZ.1.07/1.1.00/46.0015
- každý měsíc vyplní evidenci pracovní doby

§4. Preventivní program

Cíle preventivního programu

- rozvoj sociálních a komunikačních dovedností žáků směřující k podpoře příznivé atmosféry ve škole,
- rozvoj komunikace mezi pedagogy a žáky, pedagogy a rodiči a mezi pedagogy navzájem
- rozvoj smysluplného využívání volného času žáky
- komplexní specifická primární prevence žáků I. a II. stupně
- individuální péče o žáky náchylné k rizikovému chování a žáky na okraji kolektivu
- vzájemná informovanost a spolupráce mezi žáky a pedagogy

Aktivity směřující k realizaci preventivního programu zaměřené na žáky školy

Očekáváme, že se opět odborná a časová investice do problémových situací jednotlivých dětí, jejich rodičů i třídních kolektivů projeví pozitivně v prevenci rizikového chování. Jedenkrát za 2 měsíce (nebo častěji podle potřeby) se konají pravidelné schůzky Školního poradenského pracoviště (ŠPP – výchovných poradkyň, školní metodičky prevence, speciální pedagožky a školní psycholožky), kde se navzájem informujeme o výchovných problémech vznikajících, řešených či ohrožujících. Na pracovních poradách má školní psycholožka v případě potřeby vstup a informuje vyučující.

Na prahu dospívání

Tento projekt je zaměřen na žáky v citlivém vývojovém období přechodu mezi mladším školním věkem a počátkem dospívání – tedy na žáky 5. a 6. ročníku. Cílem je usnadnit žákům přechod na II. stupeň a adaptaci na nové školní podmínky.

Součástí projektu je adaptační výjezd žáků šestých ročníků, který se uskuteční tradičně v září. Cílem výjezdu je stmelení třídních kolektivů, nastartování rozvoje pozitivních vazeb mezi žáky celého šestého ročníku, prevence psychopatologických jevů ve třídě, řešení konfliktů a problémových situací ve škole. Aktivně se ho účastní třídní učitelé šestých tříd a školní psycholožka

Systematická všeobecná i specifická primární prevence pro žáky I a II. stupně

Projekt „Pro dobrý start“ je zaměřený na témata osobnostního či sociálního rozvoje s cílem rozvíjet u dětí schopnost poznat, pojmenovat a zvládnout své emoce, schopnost navazovat a udržovat vztahy s druhými a schopnost zvládat zátěžové situace. Projekt bude probíhat v průběhu celého školního roku s časovou dotací cca 6 vyučovacími hodinami na třídu v 1. – 3. ročníku:

- 1. ročník – V hlavě – program zaměřený na učení se rozpoznávat, pojmenovávat a zpracovávat vlastní emoce i emoce druhých.
- 2. ročník – Kamarád do deště – program zaměřený na učení se, jak navazovat nová přátelství, jak si je udržet, jak řešit konflikty a dávat zpětnou vazbu.
- 3. ročník – Vyřešíme, zvládneme – program zaměřený na posílení sebedůvěry při řešení náročných situací, na rozpoznání vhodných a nevhodných copingových strategií a jak obecně zvládat obtížné situace.

Projekt „Spolu proti nástrahám“ je zaměřený na prevenci rizikových forem chování, jako je vyčleňování jednotlivce z kolektivu, šikana, látkové a nelátkové závislosti, intolerance a rasismus, a zároveň slouží k ukotvení pozitivních dovedností týkajících se psychohygieny či informační a finanční gramotnosti. Každý třídní kolektiv projde od 4. do 9. ročníku šesti preventivními programy. Programy jsou vždy pro jeden třídní kolektiv a jsou vedeny výhradně formou moderované diskuze, skupinové práce a zážitkového učení. Projekt je veden školní psycholožkou Mgr. Adélou Paličkovou.

Projekt bude probíhat v průběhu celého školního roku s časovou dotací cca 4 vyučovací hodiny na třídu na I. i na II. stupni s následujícím zaměřením:

- 4. ročník – Hvězdný tým – program zaměřený na specifickou primární prevenci intolerance
- 5. ročník – Řekni NE cigaretám i alkoholu! – program zaměřený na specifickou primární prevenci užívání alkoholu a kouření cigaret
- 6. ročník – Nebud' obětí! – program zaměřený na specifickou primární prevenci násilí a šikanování
- 7. ročník – Psychohygienu – program zaměřený na primární prevenci stresu a nadměrné psychické zátěže
- 8. ročník – Řekni NE závislostem! – program zaměřený na specifickou primární prevenci závislosti na drogách a nelátkových závislostí
- 9. ročník – Finance a informace, kam se podíváš. – program zaměřený na získání povědomí ohledně znalostí nakládání s financemi a informacemi

DOBRONAUTI: Zpátky v čase!

Od loňského roku zařazena do preventivního programu novou metodu DOBRONAUTI: Zpátky v čase! od společnosti SPONDEA. Tato metoda klade důraz na podporu dovedností předcházet potížím ve vztazích a případně tyto potíže vhodně řešit.

Organizace spojených tříd

Organizace spojených tříd (OST) je prostor pro zapojení žáků do života školy. Žáci zapojení v OST se tak učí odpovědnosti, demokratické diskuzi a efektivnímu řešení problémů. Podílejí se také na prevenci rizikového chování na škole. OST hledá cesty k odstranění problémů, jež ve škole vyvstanou, a zaručuje realizaci nalezených řešení.

OST je prostor pro aktivní žáky, kteří chtějí realizovat své nápady a organizovat akce pro své spolužáky i širokou veřejnost. OST je prostředkem pro přenos informací mezi všemi třídami, napomáhá spolupráci mezi jednotlivými ročníky.

Zástupci OST se pravidelně setkávají na pracovních schůzkách s jedním z vyučujících a školní psycholožkou, na nichž přednášejí návrhy a připomínky svých spolužáků ke vzdělávacímu procesu, školnímu prostředí a vzájemnému soužití.

Nenech to být“

Naše škola je zapojena do projektu “Nenech to být”, který bojuje proti šikaně a vylučování z kolektivu na školách po celé ČR. S podporou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje efektivní způsob odhalování těchto problémů ještě v jejich zárodku. To vše za spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou Brno a Linkou bezpečí.

Den třídního učitele

Dne 2. září jsou ještě všichni třídní učitelé ve svých třídách. Cílem je, aby se žáci ve třídě stmelili jako tým, poznali více svoje „neznámé“ spolužáky, nastartovali vzájemnou komunikaci po prázdninách, zamysleli se nad pravidly svojí třídy a taky poznali lépe třídního učitele.

Třídnické hodiny

Celoročně budou v jednotlivých třídách 5. - 9. ročníků probíhat třídnické hodiny, zaměřené na formování třídního kolektivu a podporu pozitivních vztahů ve třídě. Třídní učitelé jsou vtaženi do aktivní práce s dětmi ve svých třídách. Třídnických hodin bude alespoň 8 během školního roku. Cílem třídnických hodin je zejména prevence rizikového chování, budování zdravého třídního kolektivu, popřípadě objevování projevů rizikového chování.

Volné hodiny s možností doučování

Ve volných hodinách je žákům dána možnost využít volného provozu v počítačové učebně, navštívit školní knihovnu a studovnu nebo školní družinu. Po předchozí domluvě s pedagogem konajícím zde dozor je možné využít tento čas jako prostor pro doučování.

Etická výchova

Cíle Minimálního preventivního programu jsou naplňovány také v rámci předmětu Etická výchova, který je zařazován jednou týdně v 6. a 7. ročníku. Cílem Etické výchovy je vychovat mravně zodpovědného člověka, který své schopnosti dokáže tvořivě využívat ve prospěch svůj i druhých tak, aby tím pozitivně obohacoval život svůj a všech, kteří žijí v jeho přítomnosti.

„Povídej, naslouchám“

Schránka důvěry je na naší škole již zavedenou a žáky pozitivně vnímanou aktivitou. Umožňuje žákům – mimo soukromého řešení problému se školní psycholožkou nebo metodičkou prevence – také dávat anonymní dotazy, které zajímají spoustu žáků, a dostávat na ně odpověď prostřednictvím nástěnky, kterou mohou číst všichni žáci školy.

Spolupráce MŠ

Program zaměřený na socioemocionální rozvoj, posílení soudržnosti, kamarádství a pozitivní atmosféry ve třídách mateřské školy.

Spolupráce

Při naší činnosti spolupracujeme s PPP Sládkova, nadací Podané ruce, Krizovým centrem pro děti a mládež Spondea, SVP Help me, SVP Veslařská, Pedagogicko-psychologickou poradnou Zachova, Policií ČR, OSPODem a s dalšími institucemi dle aktuálních potřeb.

Aktivity směřující k realizaci Preventivního programu zaměřené na pedagogické pracovníky školy

Informování o činnosti ŠPP

Pracovníci školního poradenského pracoviště poskytují své služby také pedagogům. Všichni učitelé jsou dle potřeby informováni o činnosti ŠPP na poradách školy.

Časopis Prevence

Pravidelně odebíráme časopis Prevence, který poskytuje aktuální informace z dané problematiky a příklady dobré praxe.

Schůzky metodiků prevence

Metodik prevence se pravidelně účastní schůzek metodiků prevence v PPP Sládkova, kde je informován o aktuálním dění v dané problematice a seznamován s nabídkou preventivních programů.

Aktivity směřující k realizaci Preventivního programu zaměřené na rodiče žáků naší školy

Hlavní důraz klademe na efektivní komunikaci mezi školou a rodiči a na informovanost rodičů. Tu naplňujeme především těmito způsoby

- třídní schůzky (někteří učitelé zařazují i netradiční a nové formy vedení třídních schůzek)
- možnost osobního kontaktu rodičů s jakýmkoliv učitelem – konzultační hodiny, telefon i mail je uveden na webu školy
- školní zpravodaj – vychází jednou měsíčně
- web školy a nástěnky školy
- prezentace akcí školy rodičům – např. prezentace adaptačního výjezdu rodičům šestých tříd
- „Úklid lesoparku“ – rodiče prvňáčků se společně s jejich učiteli setkávají na konci podzimu, aby uklidili lesopark ve vnitrobloku školy, při té příležitosti mají možnost se blíže vzájemně poznat. O jejich děti se v době akce starají žáci pátých ročníků – jejich patroni.

Pracovníci Školního poradenského pracoviště pravidelně nabízejí a poskytují své služby i rodičovské veřejnosti, případně mohou doporučit či zprostředkovat kontakt na jiné odborné pracoviště.

§5. Postup v krizových situacích

Konsumace, držení, distribuce zakázané látky (drogy, alkohol, tabák, tabákové výrobky, výrobky určené ke kouření a nikotinové sáčky)

- zabránit v konzumaci
- odebrat a uložit zakázanou látku (tuto látku předat metodikovi prevence nebo výchovné poradkyni)
- v případě vážné intoxikace přivolat lékařskou službu první pomoci

Učitel předá řešení případu pracovníkům ŠPP – metodik prevence

- 1) sepsat záznam s vyjádřením žáka (odkud vzal zakázanou látku). Žák záznam podepíše. Odmítne-li, uvést to do záznamu.
- 2) odmítá-li žák se přiznat, pak se po konzultaci s ředitelem školy přistupuje k testování na přítomnost alkoholu (případně marihuany) v těle. Souhlas k testování uděluje zákonný zástupce na začátku školního roku. Testy jsou uloženy u ředitele školy.

- 3) informovat zákonné zástupce, aby si žáka vyzvedli. Nejsou-li rodiče dostupní, vyzvednout OSPOD a vyčkat jeho pokynů.
- 4) svolat výchovnou komisi – předat informace zákonným zástupcům žáka, rozhodnout o kázeňském postihu
- 5) individuální práce s žákem
- 6) předat informace svým kolegům – metodikovi prevence, výchovné poradkyni, zástupkyni ředitele a třídnímu učiteli.
- 7) při opakované konzumaci informovat OSPOD (dle místa bydliště dítěte)
- 8) informovat Policii ČR, pokud zjistíme, kde žák zakázanou látku koupil nebo získal

Pozor:

Výroba, držení a distribuce omamných látek je trestný čin. Na tuto činnost se vztahuje oznamovací povinnost. Kdo takovýto trestný čin nepřekazí (tzn. nenahlásí Policii ČR), vystavuje se trestnímu stíhání.

Z toho plyne, že při zjištění držení a distribuce omamných látek žákem se kromě výše zmíněného postupu:

- 1) vždy ohlásí případ OSPODu
- 2) vždy ohlásí Policii ČR
- 3) řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR, proto žáka izolujeme od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádět osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

Krádež

Učitel předá řešení případu pracovníkům ŠPP – výchovná poradkyně

- 1) Pořídit záznam s výpovědí postiženého.
- 2) Věc předat obvodnímu oddělení Policie ČR nebo informovat rodiče, že mají tuto možnost.
- 3) Je-li znám viník, informovat OSPOD a současně věc předat Policii.
- 4) předat informace svým kolegům – metodikovi prevence, výchovné poradkyni, zástupkyni ředitele a třídnímu učiteli.

(Škola nese odpovědnost za klenoty, peníze a jiné cennosti do výše 5.000,- Kč)

Kdy hlásit rodičům?

Rodičům poškozeného vždy ihned, rodičům zloděje rovněž vždy, nicméně mělo by tomu předcházet precizní zjištění příčin. Celá řada dětí krade proto, že je někdo krást poslal a oni z něj mají strach. Není to sice o nic menší krádež, ale je to informace, kterou by rodič měl vědět také.

Kdy hlásit policii?

V případě, kdy je škoda nikoliv nepatrná, nikdo nejeví snahu o nápravu a škola není vlastními silami schopná domoci se takové nápravy. Musí se jednat o úmyslné zcizení, poškození nebo zničení věci. Hlásíte také tehdy, jestliže o to žádá poškozený nebo poškozená nebo jejich zákonní zástupci. **Důležité upozornění** - Škola a školské zařízení není orgán činný v trestním řízení, takže nemůže nic vyšetřovat. Pokusy o „vyšetřování“ ze strany školy, mohou nenapravitelně ovlivnit další vyšetřování Policie ČR.

Kdy hlásit na OSPOD?

V případech, kdy se jedná o opakované jednání a výchovná a další opatření, která zvolila škola, neměla žádný účinek.

Vandalismus

Vandalismus ve školním prostředí se projevuje ničením školního majetku nebo jeho poškozováním a ničením majetku ostatních žáků a žákyň, případně dalších členů školní komunity.

Jedná se buď o významné útoky na věci, které mají za následek **jejich úplné zničení** (ulomené části nábytku, prokopnuté dveře, utržené vodovodní kohoutky, utrhané hadice od hasicích přístrojů, zničené školní pomůcky, učebnice části oblečení) **nebo významné poškození** (čmáranice a nápisy na zdech nebo školním nábytku, popsané a polité učebnice, oloupané nejrůznější rohy, nalepený toaletní papír na stropě apod.)

Učitel předá řešení případu pracovníkům ŠPP – výchovná poradkyně

Učitel je nápomocný při vymáhání náhrady škody na zákonných zástupcích viníka.

- 1) Sepsat záznam s viníkem.
- 2) Vymáhat náhradu škody na jeho zákonném zástupci. Při tom je nápomocen třídní učitel.
- 3) Nedojde-li k dohodě o náhradě škody, vymáhat náhradu soudní cestou.
- 4) Předat informace svým kolegům – metodikovi prevence, výchovné poradkyni, zástupkyni ředitele a třídnímu učiteli.

Záškoláctví

- Zákonný zástupce má povinnost omluvit do 3 pracovních dnů absenci svého dítěte třídnímu učiteli (telefonicky nebo písemně). Po návratu dítěte do školy má zákonný zástupce povinnost do týdne toto potvrdit písemně do žákovské knížky.
- V případě časté nepřítomnosti žáka nasvědčující zanedbávání školní docházky bude třídní učitel po konzultaci s výchovnou poradkyní požadovat jako součást omluvenky potvrzení ošetřujícího lékaře.
- **Třídní učitel bezodkladně hlásí každých 5 neomluvených hodin výchovné poradkyni a konzultuje s ní další postup.** Neomluvenou nepřítomnost do součtu 10 vyučovacích hodin řeší se zákonným zástupcem žáka třídní učitel formou pohovoru se zákonným zástupcem (pozvánka doporučeným dopisem, zápis z pohovoru – příloha č. 1, požadovat podpis zákonných zástupců).

Při pokračujícím záškoláctví předá případ třídní učitel pracovníkům ŠPP – výchovné poradkyni. I nadále jí neodkladně hlásí každých 5 neomluvených hodin a spolupracuje s ní.

- 1) Při počtu neomluvených hodin nad 10 hodin zajistí výchovná poradkyně, aby jménem ředitele školy byla svolána školní výchovná komise, které se dle závažnosti a charakteru nepřítomnosti žáka účastní: ředitel nebo zástupce ředitele školy, zákonný zástupce, třídní učitel, výchovný poradce, zástupce orgánu sociálně-právní ochrany dětí, školní metodik prevence (pozvánka doporučeným dopisem, zápis z pohovoru – příloha č. 2, požadovat podpis zákonných zástupců).
- 2) V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne 25 hodin, zajistí výchovný poradce, aby bylo jménem ředitele školy bezodkladně zasláno oznámení o pokračujícím záškoláctví OSPODu (příloha č. 3)
- 3) V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku zajistí výchovný poradce, aby bylo jménem ředitele školy v pořadí již druhé hlášení o zanedbání školní docházky postoupeno Policii ČR, kde bude případ řešen jako trestní oznámení pro podezření spáchání trestného činu ohrožování výchovy mládeže. Kopie hlášení o zanedbání školní docházky bude zaslána příslušnému okresnímu úřadu nebo pověřenému obecnímu úřadu.

- 4) předat informace svým kolegům – metodikovi prevence, výchovné poradkyni, zástupkyni ředitele a třídnímu učiteli.

Šikana

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat jiného žáka, případně skupinu žáků. Je to cílené a opakované užití fyzických a psychických útoků jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání.

V případě podezření nebo oznámení nevhodného chování ze strany zákonného zástupce či jiné osoby vyhotovit zápis prvotní informace a co nejdříve oznámit pracovníkům Školního poradenského pracoviště – metodik prevence, školní psycholog – a konzultovat s nimi další postup. Od této chvíle přebírají zodpovědnost za řešení případu výše zmínění pracovníci ŠPP.

- 1) Mezi čtyřma očima a bez zbytečného rozruchu vyslechnout informátory a svědky – nalezení vhodných svědků (sympatizují s obětí, nejsou závislí na agresorech, nepřijímají normy šikanování).
- 2) Posouzení a odhadnutí závažnosti šikany.
- 3) Ochrana oběti.
- 4) Kontaktovat rodiče oběti – konzultovat výskyt nepřímých znaků šikany. Navázat spolupráci.
- 5) Vyslechnout oběť – citlivě, zcela diskrétně, zaručit bezpečí a důvěrnost informací.
- 6) Vyslechnout agresory – mezi čtyřma očima, znemožnit domluvu výpovědi (soustředit se na rozpory ve výpovědích, dovést k přiznání, případně empatii s obětí a lítosti).
- 7) Individuálně pozvat k jednání rodiče agresorů – svolat výchovnou komisi a potrestání agresorů. Pozvání provést pouze obecně a nejmenovat v žádném případě oběť ani případné další agresory (např.: Dostavte se prosím do školy z důvodů výskytu konfliktních situace mezi žáky ve třídě, do které je zapojen Váš syn/dcera.). Trvat na tom, že podrobné informace budou rodiči podány při osobní schůzce. Pokud rodiče odmítají spolupracovat, zvážít oznámení na OSPOD a Policii ČR.
- 8) Pozvat rodiče oběti – rozebrat situaci, domluvit se na opatřeních.
- 9) Individuální práce s obětí.
- 10) Teprve nyní rozebere pracovník ŠPP situaci se třídou. Vysvětlí nebezpečnost a důsledky šikany, oznámí potrestání viníků. Třídní učitel a pracovníci ŠPP nadále třídu pozorně sledují!
- 11) Individuální práce s agresory.
- 12) Předat informace svým kolegům – metodikovi prevence, školnímu psychologovi, výchovné poradkyni, zástupkyni ředitele a třídnímu učiteli.
- 13) Po celou dobu řešení škola zajišťuje ochranu informací a informátorů, jasně vyjadřuje negativní postoj k násilí a ukazuje, že je toto téma považováno za vážné.

Důležité:

Všechny výpovědi (svědků, oběti, agresorů, rodičů oběti, rodičů agresora) pečlivě zapisovat!

Zásadně **šikanu neřešit s celou třídou!** – s třídou pracovat až nakonec.

Zásadně **odmítat konfrontaci obětí a agresorů! Odmítat i konfrontaci rodičů oběti a rodičů agresorů.** Je-li agresorů více, zvát si je na výchovnou komisi jednotlivě.

Brát v úvahu, že agresori zdůvodňují své chování přijatelnými, nebo dokonce ušlechtilými cíli.

Šikana učitele

- Konfrontovat svá pozorování a podezření s dalšími kolegy.
- Co nejdříve oznámit své podezření pracovníkům Školního poradenského pracoviště a vedení školy – metodik prevence, školní psycholog, vedení školy – a konzultovat s nimi další postup. Od této chvíle přebírá zodpovědnost za řešení případu vedení školy.
- 1) Zmapování situace, vyhodnocení závažnosti šikany.
  - 2) Nalezení vhodných svědků a promluva s nimi.
  - 3) Promluva s obětí šikany – pedagogem.
  - 4) Přijmutí opatření k zabránění pokračování šikany.
  - 5) Vyhodnocení situace, nápravná opatření, kázeňská opatření.

Syndrom týraného dítěte – CAN

Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte (**CAN** - **C**hild **A**buse and **N**eglect). Jde o jakoukoliv formu týrání, zneužívání a zanedbávání dětí, která je pro naši společnost nepřijatelná (viz definice v Metodickém doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže **MŠMT č.j.: 21291/2010-28**

Při zjištění jakéhokoli podezření předává pedagog informaci pracovníkům ŠPP - metodikovi prevence, školnímu psychologovi.

Od této chvíle přebírají zodpovědnost za řešení případu pracovníci ŠPP.

- 1) Postupovat v souladu s Metodickým doporučením MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže **MŠMT č.j.: 21291/2010-28**
- 2) Citlivě komunikovat s dítětem – naslouchat, ujistit dítě o jeho nevině, neklást návodné otázky.
- 3) Vysvětlit dítěti další postup – sdělit dítěti, že skutečnost musíte ohlásit.
- 4) Nechce-li dítě, aby byli rodiče informováni (pachatel může být člen rodiny), rodiče neinformujeme.
- 5) Ohlásit záležitost na Policii a OSPOD.
- 6) Zůstat s dítětem nadále v kontaktu – mnohdy jsme ta nejvhodnější osoba, které dítě důvěřuje a může dítě podporovat během vyšetřování (doprovod k lékaři, k sociálnímu pracovníkovi, ...).
- 7) Předat informace svým kolegům – metodikovi prevence, výchovné poradkyni, zástupkyni ředitele a třídnímu učiteli.

Kyberšikana

Kyberšikanu definujeme jako zneužití ICT (informačních komunikačních technologií), zejména pak mobilních telefonů a internetu k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit, ublížit mu. Podobně jako u šikany tváří v tvář se jedná o úmyslné chování, kdy je oběť napadána útočníkem nebo útočnicí. Povaha a provedení útoků pak určuje její závažnost.

V případě podezření co nejdříve oznámit své podezření pracovníkům Školního poradenského pracoviště – metodik prevence – a konzultovat s nimi další postup. Od této chvíle přebírají zodpovědnost za řešení případu výše zmínění pracovníci ŠPP.

- 1) Zajistit ochranu oběti.
- 2) Kontaktujte operátora mobilní sítě nebo zřizovatele www stránek, profilu...atd.
- 3) Zajistit dostupné důkazy s podporou IT kolegy.
- 4) Důkladně vyšetřit a žádat odbornou pomoc.

Vyšetřete všechny souvislosti se zjištěným incidentem. Zajistěte si podporu a pomoc externího pracovníka (IT expert, PPP, policie, ...). Kontaktujte a spolupracujte s MySpace, Facebookem nebo jakýmkoli jiným webovým prostředím, kde ke kyberšikaně došlo.

5) Opatření.

Zvolte takové opatření a řešení, které je odpovídající závažnosti prohrášku a důsledkům, které agresor způsobil.

6) Informujte a poučte rodiče.

Informujte rodiče oběti i rodiče kyberagresora. Postup a zásady sdělování informací jsou stejné jako u „klasické šikany“ (např. NE konfrontace oběti a agresora). Poučte rodiče o tom, koho mohou (je vhodné) kontaktovat (Policie ČR, OSPOD, PPP, právní zástupce atd.). Některé případy kyberšikany nespádají do kompetence školy.

7) Žádejte konečný verdikt a informace.

Při zapojení a následně celém prošetření případu trvejte na konečném stanovisku všech zainteresovaných institucí (PČR...) a dalších subjektů (rodiče).

8) Postihy.

Při postizích agresorů postupujte v souladu se Školním řádem a již vypracovaným krizovým plánem.

Důležité:

Všechny výpovědi (svědků, oběti, agresorů, rodičů oběti, rodičů agresora) **pečlivě zapisovat!**

Zásadně **šikanu neřešit s celou třídou!** – s třídou pracovat až nakonec.

Zásadně **odmítat konfrontaci obětí a agresorů! Odmítat i konfrontaci rodičů** oběti a rodičů agresorů. Je-li agresorů více, zvat si je na výchovnou komisi jednotlivě.

Brát v úvahu, že agresori zdůvodňují své chování přijatelnými, nebo dokonce ušlechtilými cíli.

Netolismus

K příznakům závislosti na počítači a internetu (sociálních sítích, internetových službách, mobilních telefonech, televizi...) patří: méně vykonané práce, pocit prázdnoty, když není člověk u počítače, ztráta kontroly nad časem stráveným u počítače, stále více a více času potřebného k uspokojení ze hry, zanedbávání učení, opouštění dřívějších zájmů a přátel, zhoršující se školní výsledky.

Pokud si učitel všimne u žáka počátečních příznaků takového chování, tak konzultuje tuto situaci se školním psychologem a následně informuje rodiče žáka o svém podezření a možných rizicích vzniku závislosti na počítači a internetu. Učitel dále preventivně pracuje se žákem, případně požádá o spolupráci školního psychologa.

Pokud jsou přítomny již pokročilé příznaky závislostního chování, pak učitel seznámí s tímto metodika prevence a školního psychologa. Od této chvíle přebírají zodpovědnost za řešení případu výše zmínění pracovníci ŠPP - **metodik prevence a školní psycholog.**

- Pracovník ŠPP kontaktuje rodiče žáka a domluví s nimi další péči o žáka.
- Postupuje v souladu s Metodickým doporučením MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže **MŠMT č.j.: 21291/2010-28**

Rizikové chování v dopravě

Rizikové chování v dopravě můžeme obecně charakterizovat jako takové jednání, které vede v rámci dopravního kontextu k dopravním kolizím a následně k úrazům nebo úmrtím. Pedagog, pokud má podezření, popř. zkušenost s výrazně rizikovým chováním žáka, má

možnost konzultovat nápadnosti v chování žáka s výchovným poradcem ve škole, popř. obrátit se na příslušnou pedagogicko - psychologickou poradnu s žádostí o konzultaci, popř. využít možnost supervize.

Zodpovědnost za řešení případu po předání pedagogem mají pracovníci ŠPP.

- Pracovník ŠPP kontaktuje rodiče žáka a domluví s nimi další péči o žáka.
- Postupuje v souladu s Metodickým doporučením MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže **MŠMT č.j.: 21291/2010-28**

Poruchy příjmu potravy (mentální anorexie, mentální bulimie)

Mentální anorexie a bulimie představují ve svých projevech mezní polohy jídelního chování od život ohrožujícího omezování příjmu potravy až po přejídání spojené se zvracením nebo jinou nevhodnou kompenzací energetického příjmu. Vhodná je včasná intervence u rizikových jedinců (rychle zhubnul, zvrací s jakoukoli argumentací....), interaktivní programy, rozvoj všeobecných aktivit, zájmů. U běžné populace spíše se zaměřit na předcházení nevhodných redukčních diet a prostředků na zhubnutí (důraz ne na nebezpečnost, ale na neúčinnost). Předcházet šikaně pro vzhled, oblečení, tělesný výkon, to, co jí nebo pije. Rozšířit nabídku vhodných, konkrétních materiálů (svépomocné příručky jak zvládat anorexii, bulimii) pro nemocné a jejich rodin. příslušníky. Učitel není terapeut, zprostředkuje ale dítěti a rodině zpětnou vazbu o některých jídelních zvyklostech dítěte, může pomoci předcházet šikaně pro fyzický vzhled a výkon (zejména učitelé tělocviku), **doporučit popř.** zprostředkovat kontakt s psychologem nebo lékařem. Opatrně se pouštět do oblasti „zdravé výživy“ a redukce hmotnosti (doporučení mohou být jednostranně, přehnaně interpretována).

Pedagog po zjištění situace předá případ ŠPP.

Zodpovědnost za řešení případu po předání pedagogem mají pracovníci ŠPP - metodik prevence.

- 1) Pracovník ŠPP kontaktuje rodiče žáka a domluví s nimi další péči o žáka.
- 2) Postupuje v souladu s Metodickým doporučením MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže **MŠMT č.j.: 21291/2010-28**

Homofobie

Homofobie v nejširším slova smyslu zahrnuje postoje a chování vyjadřující nepřátelství vůči lidem s menšinovou sexuální orientací či pohlavní identitou, respektive vůči lidem, kteří vybočují z běžných genderových norem. V užším slova smyslu se jedná pouze o postoje a jednání negativně namířené vůči homosexuálním lidem. Pro podobné jevy ve vztahu k lidem bisexuálním se někdy používá separátní termín bifobie, zatímco v případě nenávisti vůči lidem transsexuálním se mluví o transfobii, avšak tyto termíny nejsou v českém jazykovém prostředí příliš rozšířené. Ačkoliv se tyto tři jevy v některých detailech odlišují, jejich kořeny a projevy jsou velmi podobné.

Pedagog po zjištění situace předá případ ŠPP.

Zodpovědnost za řešení případu po předání pedagogem mají pracovníci ŠPP - metodik prevence.

- 1) Pracovník ŠPP kontaktuje rodiče žáka a domluví s nimi další péči o žáka.
- 2) Postupuje v souladu s Metodickým doporučením MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže **MŠMT č.j.: 21291/2010-28**

Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus

Za extremistické chování lze považovat takové, které je vědomě konáno ve prospěch politických, náboženských a etnických hnutí a ideologií, které směřují proti základům

demokratického ústavního státu. U studentů/žáků se zpravidla jedná pouze o dílčí postoje a formy podpory, které mají často pouze slabý ideologický základ.

Rasistické chování je takové, které na základě přisouzení psychických a mentálních schopností a dovedností skupinám definovaným podle biologického, rasového či národnostního původu tyto příslušníky těchto skupin hodnotí a případně (ve formě „tvrdého rasismu“) je i poškozují.

Xenofobní chování je takové, které na základě subjektivně stanovených prvků cizosti (jinakosti) vyvolává obavy ze subjektů, které jsou jako cizí pojímány a v krajních případech může vést k jejich poškozování, což vyvolává protireakci.

Antisemitské jednání je takové, které poškozují objekt židovského charakteru kvůli tomu, že tomuto objektu přisuzuje určité negativní vlastnosti či symbolický význam na základě subjektivní percepce židovství.

Pedagog po zjištění případu tohoto chování nebo podezření předá případ ŠPP – **metodikovi prevence.**

- 1) Pracovník ŠPP kontaktuje rodiče žáka a domluví s nimi další péči o žáka.
- 2) Postupuje v souladu s Metodickým doporučením MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže **MŠMT č.j.: 21291/2010-28**

Nová náboženská hnutí

V kontextu primární prevence rizikového chování může jít o určitou ohraničenou sociální skupinu, jejíž členové sdílejí ideologický koncept, jehož prostřednictvím se skupina vymezuje vůči svému okolí, a dochází při tom k postupné sociální izolaci, manipulaci a ztrátě soukromí.

Pedagog po zjištění případu tohoto chování nebo podezření předá případ ŠPP.

Zodpovědnost za řešení případu po předání pedagogem mají pracovníci ŠPP - metodik prevence.

- 1) Pracovník ŠPP kontaktuje rodiče žáka a domluví s nimi další péči o žáka.
- 2) Postupuje v souladu s Metodickým doporučením MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže **MŠMT č.j.: 21291/2010-28**

Příslušnost k subkulturám

V kontextu primární prevence rizikového chování se jedná zejména o subkultury anarchistické, emo, Gothic/Witch, Hip-Hop, Ska/Reggae, Punk, RPG komunity / síťové PC hry, Skinheads. Pedagog po zjištění případu tohoto chování nebo podezření předá případ ŠPP.

Zodpovědnost za řešení případu po předání pedagogem mají pracovníci ŠPP - metodik prevence.

- 1) Pracovník ŠPP kontaktuje rodiče žáka a domluví s nimi další péči o žáka.
- 2) Postupuje v souladu s Metodickým doporučením MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže **MŠMT č.j.: 21291/2010-28**

Domácí násilí

Domácí násilí řadíme mezi typy rizikového chování, které mohou ohrozit zdravý vývoj žáků a mít nepříjemné dopady do chování žáků. Má negativní vliv na harmonický vývoj dětí a mladistvých, zejména v oblasti emocionální, vztahové, může ohrozit i zdravý tělesný vývoj. Domácí násilí je netypickou formou rizikového chování pro školní prostředí, navíc je složité ho přesně identifikovat a správně vyhodnotit míru a potřebu podpory z vnějšího prostředí. Špatně zvolená forma intervence může mít paradoxně závažné negativní dopady na řešení celé situace. Násilí, které se odehrává v rodině, se může projevat v chování žáka a může

být jedním z důvodů dalších forem rizikového chování (např. záškoláctví, zneužívání návykových látek, sebepoškozování, násilné chování aj.).

Viz definice a doporučení v Metodickém doporučením MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže **MŠMT č.j.: 21291/2010-28**.

Při zjištění jakéhokoli podezření, předává pedagog informaci pracovníkům ŠPP.

Od této chvíle přebírají zodpovědnost za řešení případu **pracovníci ŠPP - metodik prevence**.

- 1) Postupuje v souladu s Metodickým doporučením MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže **MŠMT č.j.: 21291/2010-28**
- 2) Citlivě komunikovat s dítětem – naslouchat, ujistit dítě o jeho nevině, neklást návodné otázky.
- 3) Vysvětlit dítěti další postup – sdělit dítěti, že skutečnost musíte ohlásit.
- 4) Nechce-li dítě, aby byli rodiče informováni (pachatel může být člen rodiny), rodiče neinformujeme.
- 5) Ohlásit záležitost na Policii a OSPOD.
- 6) Zůstat s dítětem nadále v kontaktu – mnohdy jsme ta nejvhodnější osoba, které dítě důvěřuje a může dítě podporovat během vyšetřování (doprovod k lékaři, k sociálnímu pracovníkovi, ...).
- 7) předat informace svým kolegům – metodikovi prevence, výchovné poradkyni, zástupkyni ředitele a třídnímu učiteli.

Sebepoškozování

Sebepoškozování je autoagresivní chování, které na rozdíl od sebevraždy nemá fatální následky, a které lze nejlépe chápat jako nezralou, maladaptivní odpověď na akutní anebo chronický stres, nezvladatelné emoce či myšlenkové pochody. Nejčastěji pozorovaným sebepoškozujícím chováním je: řezání (žiletkou, střepelem atd.), pálení kůže, škrábání, píchání jehlou, rozrušování hojících se ran.

Častým příznakem sebepoškozování bývají: nevysvětlené popáleniny, řezné rány, jizvy a jiné shluky stop na kůži (nejčastějším místem sebepoškození bývají paže, zápěstí a předloktí nedominantní horní končetiny), ročnímu období nepřiměřené oblečení (dlouhé rukávy a dlouhé kalhoty v létě), potítka a jiné krytí zápěstí, vyhýbání se aktivitám, které vyžadují odhalení těla (plavání, tělocvična), obvazy a náplasti, nárůstu známek deprese či úzkosti, neuvěřitelné nebo neúplné historicky jako odpověď na cílené dotazy.

Pokud učitel pozoruje u žáka některé z těchto příznaků, tak své pozorování konzultuje se **školním psychologem**. V případě potvrzení podezření na sebepoškozování přebírá zodpovědnost za řešení případu výše zmíněný pracovník ŠPP.

1. Pracovník ŠPP pracuje individuálně s žákem a jeho rodiči.
2. Informuje zákonné zástupce.
3. V případě přímého rizika závažného ublížení či ohrožení života kontaktujeme psychiatrické oddělení či kliniku spádové nemocnice, centrální příjem nejbližší psychiatrické léčebny – i nedobrovolně, ideálně po předchozí telefonické konzultaci.
4. Pokud žák není aktuálně ohrožen závažným sebezraněním, předat dítě školnímu psychologovi, popřípadě PPA
5. Postupuje v souladu s Metodickým doporučením MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže **MŠMT č.j.: 21291/2010-28**

Hazardní hry

Jako **hazardní hraní** či **hráčství** lze označit jakékoliv jednání, které vyžaduje nevratné investice (peníze nebo jinou hodnotu) s vidinou zisku založeného na náhodě nebo nejistém výsledku. Součástí tohoto chování je představa rychlého získání peněz nebo jiných hmotných výher a nastavení pravidel hazardních her tak, že jsou z dlouhodobého hlediska nevýhodné pro sázející a vytvářejí bludný kruh. Ti, kteří hrají, získávají patologickou závislost na hře. S tím přichází a rostou finanční problémy, které se hráči snaží vyřešit další účastí na hře. To s sebou přináší širokou škálu dalších rizik. Součástí je i on-line hráčství.

Pokud učitel zjistí podezření na hraní hazardních her, konzultuje tuto situaci s pracovníkem ŠPP - metodikem prevence. V případě potvrzení podezření přebírá zodpovědnost za řešení případu zmíněný pracovník ŠPP - metodik prevence.

- 1) Pracovník ŠPP pracuje individuálně s žákem a jeho rodiči.
- 2) Postupuje v souladu s Metodickým doporučením MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže **MŠMT č.j.: 21291/2010-28**

§6. STRATEGIE PREVENCE ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI

Charakteristika školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je z hlediska pedagogicko-psychologického a socio-pedagogického chápána jako selhávání nezletilého v podmínkách školního edukačního programu nejen špatným prospěchem, ale také vytvářením negativních psychických postojů a emočních stavů ve vztahu k vlastnímu učení, ke vzdělávání, k učitelům a obecně ke škole. Nejedná se pouze o špatný prospěch, ale rovněž o vytváření negativních psychických postojů a emočních stavů k vlastnímu učení, vzdělávání, učitelům a škole obecně. Bývá důsledkem nevyváženosti ve vývoji osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci, volných vlastnostech a v neposlední řadě také v rodinném prostředí. Neprospěch je téměř vždy způsoben souborem mnoha příčin, které je třeba včas rozkrýt a přijmout účinná opatření směřujících k nápravě. Podpora školního úspěchu vychází zejména z atmosféry školy, ve které je podporováno učení každého žáka, tedy dobrými mezilidskými vztahy jak mezi žáky, tak mezi žáky a pedagogy.

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění a jejím cílem je vyhledávání potencionálně neúspěšných žáků a vytváření podmínek ke zlepšení jejich školní úspěšnosti.

Strategie reaguje také na kritéria hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání České školní inspekce pro školní rok 2022/2023.

Faktory školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je vymezena řadou faktorů, především osobností a zdravotním stavem nezletilého, dále rodinným a mimoškolním prostředím a výchovně vzdělávacím procesem ve škole.

Při řešení školní neúspěšnosti je nezbytná spolupráce školy, dalších odborníků, rodiny a samotného žáka. Podpora rodiny je v tomto procesu nenahraditelná i s ohledem na volbu budoucího povolání a budoucí život.

Jedná se o tyto faktory:

- osobnost dítěte - snížená inteligence, poruchy učení, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži,
- poruchy chování, PAS,
- zdravotní problémy žáka - dlouhodobá absence,

- vysoká absence,
- změna ŠVP v důsledku přestěhování, přechodu na jinou školu,
- nepodnětné rodinné prostředí, střídavá péče,
- rodinné prostředí s nezájmem o školu a školní dění, nezájem rodičů o spolupráci se školou,
- nadměrně ochranné rodinné prostředí,
- dítě ohrožené sociálně nežádoucími jevy (zhoršená rodinná situace, šikana, domácí násilí, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole, ve třídě, ve vztahu s učitelem), ohrožení sociálně patologickými jevy,
- dítě – cizinec.

Žák je ohrožen školní neúspěšností, když

- na konci pololetí z některých předmětů neprospěl, nebo je z některých předmětů nehodnocen,
- dlouhodobě neplní zadané úkoly,
- svým chováním soustavně porušuje školní řád a jsou vůči němu uplatňována výchovná opatření,
- jeho příprava není systematická.

Doprovodné projevy při školní neúspěšnosti

- neurotické příznaky – bolesti hlavy, břicha, nechutenství, zvracení, tiky, školní fobie,
- poruchy chování – zvýšená absence v některém předmětu, nebo celková absence, záškoláctví,
- obranné mechanismy – ztráta motivace, pocit méněcennosti, fantazie, regrese.

Předcházení školní neúspěšnosti

- klást na dítě přiměřené nároky,
- dbát na jeho pravidelnou docházku do školy, důsledně kontrolovat splnění zadaných úkolů,
- zdůrazňovat jeho pozitivní stránky,
- oceňovat jeho jedinečnost,
- umožňovat žákům vyslovovat vlastní názory,
- podporovat aktivitu žáků, dát mu příležitost zažít úspěch,
- motivovat žáky, rozebírat s ním jeho úspěchy,
- vyhýbat se negativnímu srovnávání,
- věnovat pozornost rodinnému zázemí žáka.

Pravidla pro řešení školní neúspěšnosti

Včasné podchycení žakových potíží jednotlivými vyučujícími, ti zejména vyhodnotí, zda jde o ojedinělý výpadek, nebo trvalejší problém, v takovém případě o neúspěšnosti informují rodiče žáka a třídního učitele.

Třídní učitel ověří, zda jde o problém spojený jen s jedním vyučovacím předmětem, nebo zda se týká více vyučovacích předmětů, případně i ve spojení s výchovnými problémy.

Podle závažnosti problému třídní učitel kontaktuje rodiče, nabídne osobní jednání s jednotlivými vyučujícími, případně s výchovným poradcem, metodikem prevence rizikového chování, školním psychologem či dalšími členy školního poradenského pracoviště. Kromě individuálních pohovorů je možné svolat jednání výchovné komise. O jednáních se vedou písemné záznamy, které vždy obsahují doporučení školy vůči rodičům a postoj rodičů k nim (individuální doučování, vyšetření v PPP, apod.).

Je uplatňován třístupňový model péče

- 1) Individuální pomoc vyučujícího v rámci běžné výuky.
- 2) Zapojení školního poradenského pracoviště.
- 3) Zapojení školského poradenského zařízení (PPP/SPC).

Základem účinného řešení školní neúspěšnosti je správné rozpoznání příčin, viz výše uvedené faktory.

Vedení školy vyhodnocuje, zda ke zvýšené neúspěšnosti nedochází jen u některých vyučovacích předmětů, nebo jen u některých vyučujících. Na toto téma případně zaměřuje svoji kontrolní a hospitační činnost, zajišťuje zpětnou vazbu od rodičů žáků (evaluační dotazníky).

Na základě této diagnostiky se stanoví možná opatření:

- zvýšená motivace žáka k učení – důraz na pozitivní hodnocení, stanovení přiměřeného rozsahu učiva, podpůrné pomůcky (přehledy), využití pomoci spolužáků, podpůrné aktivity – oznamování termínů písemných prací a zkoušení, slovní hodnocení,
- zajišťování vhodných pomůcek vzhledem k odlišným stylům učení (preference vizuálního, nebo audio vnímání),
- žáci jsou seznamováni s možnými styly učení a učí se vědomě používat styl pro něj nejvýhodnější,
- individuální konzultace, doučování, kompenzace nedostatků pomocí speciálně pedagogických postupů (PLPP, spolupráce s PPP, SPC),
- pomoc při začleňování žáka do třídního kolektivu,
- stanovení přiměřeného rozsahu učiva,
- práce zadaná pro domácí přípravu odpovídá žakovým vzdělávacím možnostem,
- sestavení plánu pedagogické podpory,
- zvýšená práce pedagogů s kolektivem třídy, náprava narušeného klimatu třídy,
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- včasné informování rodičů o mimořádném zhoršení prospěchu žáka, tak, aby se zvýšenou péčí mohlo zabránit zhoršení souhrnné klasifikace žáka na konci každého pololetí,
- u žáků, jejichž neúspěšnost souvisí spíše se sociálním znevýhodněním, konzultovat situaci s OSPOD.

Škola průběžně vyhodnocuje úspěšnost těchto opatření, dlouhodobě sleduje žáky s riziky neúspěšnosti, poskytuje jim pomoc k jejímu překonání, zohledňuje vnější prostředí ovlivňující výsledky žáků, přijímá případná opatření k zamezení rizikového chování.

Na jednání pedagogických rad, předmětových komisí a metodických sdružení je vyhodnocována situace vzdělávání žáků ohrožených školní neúspěšností.

Škola si v prevenci stanovuje dlouhodobé cíle

- vytváření kvalitního prostředí ve třídách a škole,
- trvalé sledování a vyhodnocování této problematiky, poskytování informací o úspěšných i neúspěšných řešeních,
- v rámci DVPP rozvíjet klíčové dovednosti pedagogů pro tuto oblast,
- je poskytována nabídka pomoci pro žáky, kteří potřebují řešit subjektivně náročné životní situace,
- školní poradenské zařízení vytváří a aktualizuje strategii prevence školní neúspěšnosti, seznamuje s ní pedagogy školy a vyhodnocuje její účinnost.

§7. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Přechodné ustanovení

Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je pověřena vedoucí školního poradenského pracoviště.

Stanovení termínu revize

Revize tohoto dokumentu je stanovena na 1. září 2023

PhDr. Monika Svobodová
vedoucí Školního poradenského pracoviště

Mgr. Bc. Libor Zřídka Veselý
ředitel školy